Papiamento

De la Wikipedia, enciclopedia liberă

Papiamento (engleză pronunţie: /ˌpɑːpiəˈmɛntoʊ, ˌpæp-/)[1] sau **Papiamentu** (engleză /ˌpɑːpiəˈmɛntuː, ˌpæp-/) este o limbă creolă vest-iberică vorbită în Indiile de Vest Olandeze şi considerată a fi derivat dintr-un amestec de portugheză, iudeo-portugheză, spaniolă, iudeo-spaniolă, limbi africane, limbi Indigene, engleză şi olandeză. Aceasta este cea mai vorbită limbă din Insulele Caraibe ABC, având statut de limbă oficială în Aruba şi Curaçao. Limba este, de asemenea, recunoscută în Bonaire de către guvernul olandez.[2]

Denumirea limbii însăşi vine de la *papia*, *pap(e)o* sau *pap(e)ar* ("a sta de vorbă", "a vorbi"), un cuvânt prezent în portugheză (*um papo*, un "chat") şi spaniolă colocvială; a se compara cu *Papiá Kristang* ("vorbire creştină"), o limbă creolă portugheză din Malaezia şi Singapore, şi cuvântul capverdian *papiâ* ("a vorbi"), sau în altă parte în Caraibe (Puerto Rico, Republica Dominicană, Cuba) *papear*[3] —"pentru a vorbi excesiv" (şi fără sens) sau "a se bâlbâi" (dar, de asemenea, "a mânca" sau "hrană"). Spaniola castiliană *papeo*,[4] portugheză *papar* sunt termenii folosiţi de copii pentru "a mânca" - vezi şi termenul românesc *a păpa*).

Trei exemple de asemănare cu portugheza şi spaniola (dar şi cu româna):

Română	Papiamento	Papiamentu	Portugheză	Spaniolă
Par (băţ)	Palo	Palu	Pau	Palo
Casă	Cas	Kas	Casa	Casa
Cuţit	Cuchiu	Kuchu	Faca	Cuchillo

Papiamento
Papiamentu

Număr de vorbitori	319.000
Sistem de scriere	alfabetul latin

Clasificare

Portuguese Creole

- Upper Guinea Portuguese
- {{{nume}}}

Statut oficial şi codificare

ISO 639-2	pap
ISO 639-3 (cel mai răspândit dialect)	pap

Răspândire în lume

Puteţi vizita Wikipedia **în Papiamento**.
Această pagină poate conţine caractere Unicode

Modifică date / text (https://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Papiamento&action=edit&section=0)

Fonologie

Ortografia

Există două ortografii: una fonetică folosită în Bonaire şi Curaçao, şi una etimologică utilizată în Aruba.

Papiamento are următoarele nouă vocale.[5] Ortografia (sistemul de scriere) din Curaçao are un simbol pentru fiecare vocală.

IPA	Ortografia din Curaçao	Ortografia din Aruba
a	în **kana**	în **cana** (*a merge pe jos*)
e	e în **sker, nechi**	e în **scheur** (*a rupe*)
ɛ	è in **skèr, nèchi**	e în **sker** (*foarfece*)
i	i în **chikí**	i în **chikito** (*mic*)
o	o în **bonchi, doló**	o în **dolor** (*durere*)
ɔ	ò in **bònchi, dòler**	o în **dolar** (*monedă*)
u	u în **kunuku**	u în **cunucu** (= *fermă*)[6]
ø	ù în **brùg**	u în **brug** (= *pod*)
y	ü în **hür**	uu în **huur** (= *chiria*)

Referințe

1. ^ Wells, John C. (2008), *Longman Pronunciation Dictionary* (ed. 3rd), Longman, ISBN 978-1-4058-8118-0 Mai multe valori specificate pentru |ISBN= și |isbn= (ajutor)
2. ^ Papiamento can be used in relations with the Dutch government. „Invoeringswet openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba” (http://wetten.overheid.nl/BWBR0028063/tekst_bevat_taal%2Bin%2Bhet%2Bbestuurlijk%2Bverkeer/geldigheidsdatum_01-01-2011) (în Dutch). wetten.nl. Accesat în 1 ianuarie 2011.
3. ^ *Papear* (http://buscon.rae.es/drae/srv/search?id=2YhBrw3WVDXX2TqvwiJ1); există și în franceză verbul "papoter", "a pălăvrăgi". Diccionario de la Real Academia Española.
4. ^ *Papeo* (http://buscon.rae.es/drae/srv/search?id=EGiw9n6aADXX2fUzeOIJ). Diccionario de la Real Academia Española.
5. ^ Philippe Maurer. Die Verschriftung des Papiamento, in *Zum Stand der Kodifizierung romanischer Kleinsprachen.* Gunter Narr Verlag, 1990
6. ^ Din cuvântul turcesc *konak* care a dat în română *conac*, dar cu sensul de casă boierească

Adus de la https://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Papiamento&oldid=12546830

Ultima editare a paginii a fost efectuată la 26 decembrie 2018, ora 13:08.

Acest text este disponibil sub licența Creative Commons cu atribuire și distribuire în condiții identice; pot exista și clauze suplimentare. Vedeți detalii la Termenii de utilizare.